

WSTĘP

Od 1 lipca 2016 r. administracja skarbowa zyskała potężne narzędzie kontroli, a przedsiębiorcy dodatkowe obowiązki. Od tej daty rozpoczyna się bowiem stopniowe obejmowanie przedsiębiorców i podatników VAT obowiązkiem stosowania Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK).

Najpierw duże firmy, a docelowo (od lipca 2018 r.) wszyscy przedsiębiorcy będą mieli obowiązek przekazywania swoich ksiąg podatkowych i dowodów księgowych na żądanie fiskusa w formie elektronicznej, w ściśle określonym formacie JPK.

Co więcej, na wszystkich czynnych podatników VAT został nałożony obowiązek comiesięcznego przesyłania Ministrowi Finansów informacji o prowadzonej ewidencji VAT w formacie JPK. Małe i średnie firmy płacące VAT będą musiały to robić już od 1 stycznia 2017 r.

To zupełnie nowa jakość, swoista rewolucja w relacjach przedsiębiorców i podatników z administracją skarbową. To także konieczność poniesienia przez przedsiębiorców kosztów dostosowania swoich informatycznych systemów finansowo-księgowych do nowych przepisów.

Niniejsza publikacja stanowi praktyczny poradnik dla wszystkich firm. Wskazujemy, kto, od kiedy i w jakich sytuacjach ma obowiązek generować i przysłać JPK. Podpowiadamy, jak uniknąć błędów przy wdrożeniu JPK. Prezentujemy porady ekspertów z branży IT, realizujących wdrożenie nowych rozwiązań. Informujemy, co grozi przedsiębiorcom, którzy nie wdrożą lub nieprawidłowo wdrożą nowe rozwiązania.

Publikujemy także odpowiedzi na pytania podatników przygotowane przez Ministerstwo Finansów. W publikacji znajdą Państwo także aktualny tekst ustawy – Ordynacja podatkowa, stanowiącej podstawę prawną wprowadzenia JPK.

I. Co to jest Jednolity Plik Kontrolny

Jednolity Plik Kontrolny (JPK) to specjalny elektroniczny format danych z ewidencji księgowych i podatkowych oraz dowodów księgowych przekazywanych przez podatników organom podatkowym i organom kontroli skarbowej. Format ten jest elektroniczny, ujednoczony w skali całego kraju.

Przekazywanie danych w formacie struktur logicznych JPK ma umożliwić administracji podatkowej i skarbowej szybsze (przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych) analizowanie tych danych w trakcie:

- czynności sprawdzających, postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej realizowanych na podstawie Ordynacji podatkowej;
- kontroli skarbowej i czynności sprawdzających realizowanych na podstawie ustawy o kontroli skarbowej.

1. Podstawa prawna JPK

JPK został wprowadzony począwszy od 1 lipca 2016 r. Podstawą wprowadzenia JPK jest ustawa z 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 1649). Wprowadzone przepisy umożliwiają organom podatkowym żądanie od podatników przedstawienia ksiąg podatkowych w formie elektronicznej, przy zachowaniu odpowiedniej formy – struktury logicznej (struktury JPK). Zgodnie bowiem z dodanym do Ordynacji podatkowej art. 193a, w przypadku przedsiębiorców prowadzących księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą.

Takie same uprawnienia mają organy kontroli skarbowej. Podstawą prawną ich żądania jest art. 31 ust. 1 i art. 13b ust. 1 ustawy o kontroli skarbowej.

UWAGA!

Obowiązek przesyłania JPK dotyczy podatników, którzy prowadzą księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych. Podatnicy prowadzący księgi w formie papierowej są więc z tego obowiązku zwolnieni.

Nowe regulacje wymagają, aby struktura logiczna w postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, z uwzględnieniem możliwości wytworzenia jej z programów informatycznych używanych powszechnie przez przedsiębiorców oraz automatycznej analizy danych, była dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.